

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Кафедра китайської філології

Курсова робота з китайської філології

на тему:

**ФУНКЦІОНАЛЬНО – СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ
ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ ЧЕН'ЮЙ В СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ**

Студентки групи Пкит 09-20

факультету східної і слов'янської філології

денної форми навчання

Освітньої програми

Китайська мова і література та переклад,

західноєвропейська мова

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.065 Східні мови

та літератури (переклад включно),

перша - китайська

Імшеницької Анни Сергіївни

Науковий керівник:

Мерзлюк Д. О.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ЧЕН'ЮЙ У СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ ЛІНГВІСТИЦІ.....	6
1.1 Дослідження фразеології в сучасному мовознавстві	6
1.2 Чен'юй як основна складова частина фразеологічної системи китайської мови	11
Висновки до розділу 1.....	15
РОЗДІЛ 2. ФУНКЦІОНАЛЬНО – СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ ЧЕН'ЮЙ В СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ.....	17
2.1 Функціонування чен'юй у сучасній китайській мові.....	17
2.2 Стилiстичні особливості чен'юй в сучасній китайській мові.....	22
Висновки до розділу 2.....	26
ВИСНОВКИ.....	28
АНОТАЦІЯ.....	30
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	31
ДОДАТКИ.....	35

ВСТУП

Курсова робота присвячена вивченню функціонально – стилістичних особливостей фразеологізмів чен'юй в сучасній китайській мові.

Чен'юй є одним з найбільш визначальних елементів китайської культури, яка має глибокі корені в історії Китаю. Вивчення фразеологізмів чен'юй може допомогти у розумінні китайської культури, а також вивченні китайської мови. Оскільки фразеологізми чен'юй мають свої особливості функціонування та стилістичні особливості, дослідження їх в сучасній китайській мові може допомогти у поглибленні знань про китайську мову та культуру. Також вивчення цієї теми може бути корисним для вивчення китайської мови в якості іноземної мови, оскільки фразеологізми є невід'ємною частиною мовлення, а розуміння їх стилістичних та функціональних особливостей допоможе вдосконалити навички мовлення та розуміння текстів.

Крім того, вивчення фразеологізмів Чен'юй може мати практичне застосування у бізнесі та туризмі. Китай є однією з найбільших та найшвидше зростаючих економік світу, тому знання китайської мови та культури може бути корисним для тих, хто планує працювати з китайськими партнерами.

Актуальність теми полягає в її спрямованості на вивчення функціонально – стилістичних особливостей фразеологізмів чен'юй в сучасній китайській мові. Актуальність теми дослідження підсилюється ще й необхідністю розроблення нового підходу до визначення функціонально – стилістичних особливостей фразеологізмів чен'юй.

Метою курсової роботи є дослідження особливостей функціонально – стилістичних особливостей фразеологізмів чен'юй в сучасній китайській мові.

Виходячи з поставленої мети передбачається виконання таких **завдань**:

- дослідити фразеологію в сучасному мовознавстві;

- розглянути чен'юй як складову частину фразеологічної системи китайської мови;
- проаналізувати функціонування чен'юй у сучасній китайській мові;
- охарактеризувати стилістичні особливості чен'юй в сучасній китайській мові.

Об'єкт дослідження - фразеологізми чен'юй в сучасній китайській мові.

Предмет курсової роботи є дослідження особливостей функціонально – стилістичних особливостей фразеологізмів чен'юй в сучасній китайській мові.

Методологія дослідження. Основними методами дослідження є структурний аналіз, семантичний аналіз, дискурсивний аналіз, історичний аналіз, аналіз літературних джерел.

Практичне значення полягає у поглибленні розуміння функціонально-стилістичних особливостей фразеологізмів чен'юй в сучасній китайській мові, що може допомогти перекладачам зберегти автентичний стиль, а також вивчити різні аспекти китайської мови, включаючи синтаксис, семантику, стилістику та культурологію. Крім, того цей матеріал може бути використаний при підготовці до семінарських занять. Матеріали роботи можна використовувати і для більш глибокого дослідження даної теми.

Структура роботи. Курсова робота складається із вступу, двох розділів та їх підрозділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг роботи – 30 сторінок.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ЧЕН'ЮЙ У СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ ЛІНГВІСТИЦІ

1.1 Дослідження фразеології в сучасному мовознавстві

У китайській мові велике значення має фразеологічна система мови, яка застосовується в різних сферах життя та сприяє їхньому ефективному спілкуванню. «Фразеологічні одиниці – це такі стійкі вирази, що складаються з декількох слів та мають переносне значення» (Баран, Зимомря, 1999, с.44) Зазвичай їх неможливо перекласти буквально, тому їх потрібно розуміти у контексті. У своїй статті Є. О. Бігун також відзначає наступне: «фразеологічні одиниці характеризуються великою, семантичною, структурною і функціональною різноманітністю» (Бігун, 2017, с. 195).

Фразеологічні одиниці китайської мови можна розділити на кілька категорій. Перша категорія – це класичні фразеологізми, які виникли у давні часи і збереглися до сьогодення. Друга категорія – це народні фразеологізми, які виникають у народі і відображають його культуру та традиції. Третя категорія – це нові фразеологізми, які з'являються у зв'язку зі зміною соціальних умов і зміною менталітету людей.

Фразеологізми китайської мови можуть приймати різні форми – від коротких висловів, складених з двох слів, до складних речень. Залежно від контексту, вони можуть мати переносне, емоційне або ідіоматичне значення. Вивчення фразеологічної системи китайської мови є невід'ємною частиною процесу вивчення мови. Дослідниця В. О. Ліщенко зазначає, що аспект культури та національної ідентичності «розглядається як інформація, що включає різні соціальні, етнографічні, географічні, історичні відомості й несе в собі асоціативно-образну інформацію носія мови» (Ліщенко, 2017, с. 226). Це дозволяє розуміти культурні та історичні аспекти китайської мови, а також допомагає в підвищенні рівня мовленнєвої компетенції.

Специфіка китайських фразеологізмів відображає особливе сприйняття світу китайцями, яке проявляється не лише у мові, а й у їхньому мисленні та культурі. Фразеологічний фонд китайської мови вносить внесок у культурний контекст, відображаючи унікальність культури та історії цього народу.

Фразеологія як наука в Китаї розвивалася протягом багатьох століть. У давні часи китайські філософи та літератори звертали увагу на стійкі словосполучення та їх значення, використовуючи їх для передачі складних концепцій та ідей.

Протягом історії Китаю було розроблено багато фразеологічних одиниць, які використовуються в повсякденному мовленні та літературі. Однією з перших спроб систематизувати китайську фразеологію було створення словника «Цзінь Шу», який був складений у III столітті до н.е. та містив понад 10 000 стійких словосполучень (Кіктенко, 2019, с. 29).

У середині XX століття китайські дослідники розпочали систематичні дослідження фразеології як науки. У 1956 році було опубліковано перший китайський фразеологічний словник, який містив більше 10 000 фразеологічних одиниць. У наступні десятиліття було створено декілька інших словників та проведено дослідження фразеології різних регіонів Китаю (Кіктенко, 2019, с.30).

Сьогодні китайська фразеологія продовжує розвиватися та стає все більш важливою для вивчення китайської мови та культури. Дослідники вивчають роль фразеологічних одиниць у китайському мовленні, їхні зв'язки з культурою та історією Китаю, а також проводять порівняльні дослідження фразеології різних мов світу.

У китайській фразеології існують різні класифікації фразеологічних одиниць. Наприклад, за семантичним змістом вони можуть бути розділені на такі категорії: фразеологічні одиниці, що виражають емоції, фразеологічні одиниці, що виражають звички та звичайність, фразеологічні одиниці, що виражають моральні ідеї, та інші (Секіна, 2019, с. 97).

Крім, того Ма Гофан (Ma Guofan) – китайський мовознавець, який вніс значний внесок у вивчення китайської фразеології. Він виділив у своєму дослідженні такі категорії фразеологізмів (马国凡, 1978)

- 成语 (chéngyǔ) – ідіома або стійке фразеологічне сполучення, що складається з кількох слів, які мають загальне значення не можуть бути розібраними на окремі складові. Ці фразеологізми використовуються для опису ситуацій, явищ, дій тощо.

Приклади таких фразеологізмів: 一马当先 (yī mǎ dāng xiān) – очолювати, бути першим;

- 敬句语 (jìngjùyuǐ) – це крилаті фрази, афоризми, які містять в собі певний моральний чи етичний принцип, зазвичай зіставлений з конкретною історичною подією або персонажем. Приклади таких фразеологізмів: 不入虎穴，焉得虎子 (bù rù hǔ xué, yān dé hǔ zǐ) – хто не ризикує, той не виграє (28);

- 歇后语 (xiēhòuyǔ) – народні вислови, які складаються з двох частин, перша з яких описує ситуацію або проблему, а друга містить підказку або висновок, який може допомогти розв'язати проблему. Ці фразеологізми часто використовуються в розмовній мові. Приклади таких фразеологізмів: 满腹经纶 · 不如狗屎一坨 (mǎn fù jīng lún, bù rú gǒu shǐ yī tu) – бути знаючим, але не мати розуміння ситуації;

- 谚语 (yànyǔ) – прислів'я або приказка, які виражають загальноприйняті істини, етичні принципи, досвід і мудрість народу. Вони використовуються в різних ситуаціях для поради або підкреслення значення тієї чи іншої ситуації. Приклади таких фразеологізмів: 一日之计在于晨 (yī rì zhī jì zài yú chén) –ранок – найважливіший час дня (28);

- 俗语 (súyǔ) – це приказки, які містять у собі народні вислови та звичаї. Вони використовуються для підкреслення простоти та зрозумілості життєвих проблем. Приклади таких фразеологізмів: 滴水成河 (dī shuǐ chéng hé) –крапля за краплею – вода в річці.

У китайській культурі фразеологізми мають велике значення. Вони використовуються як засіб для передачі досвіду, мудрості та народної моралі. Навички розуміння та використання цих фразеологізмів є важливою частиною вивчення китайської мови та культури

До сучасних дослідників, які займаються проблемою вивчення чен'юй, належать такі вчені, як Цзян Сюньцзе (Jiang Xunze), Лін Цзюйюань (Lin Jiuyan),

Чжан Лінянь (Zhang Linyan), Ван Чжуньфен (Wang Zhongfen) та інші. Вони висвітлюють різні аспекти вивчення ідіоматичних виразів, зокрема їхню семантику, структуру, функції, когнітивні аспекти та інші аспекти (Видавничий дім «Гельветика», 2020, с. 32). Проте існує чотири найважливіші праці в китайському мовознавстві є «Ер'я», «Фаньян», «Шовень» та «Шимін», які є фундаментом цієї науки. Словник «Шовень цзе цзи» I ст. н.е. має особливу наукову цінність для вивчення історії китайської мови (Видавничий дім «Гельветика», 2020, с. 466)

Дослідження фразеології в китайській мові можуть використовувати різні методи дослідження, зокрема: аналітичний метод, контекстуальний метод, компонентний метод, корпусний метод. Крім цього, для дослідження фразеології в китайській мові можуть використовуватися такі методи, як експертна оцінка, анкетування, тестування та інтерв'ю. Наприклад, експертна оцінка дозволяє отримати оцінку відомостей про фразеологічні одиниці від фахівців у галузі мовознавства.

Попри активне вивчення чен'юй у сучасній китайській лінгвістиці, ця проблема залишається складною та вимагає подальших досліджень. Вивчення ідіоматичних виразів та фразеологізмів вимагає не тільки знання китайської мови, а й розуміння культурних особливостей та історичного контексту. Тому ця проблема є надзвичайно важливою для розвитку китайської лінгвістики та культурології в цілому.

До корисних джерел для вивчення чен'юй на українській мові можна віднести дослідження Л. М. Пойнар. Вона проаналізувала, як ключові морально-етичні концепти китайського етносу, такі як «істинний шлях» (道), «синівська шанобливість» (孝) та п'ять чеснот (五常), втілені в фразеологічних одиницях чен'юй. Вона з'ясувала, як ці концепти виступають системотворчими факторами морального китайського етносу і як їхні ціннісні компоненти розкриваються за допомогою аксіологічного характеру фразеологізмів (Пойнар, 2012, 2014, с. 125).

М. А. Андрієць (Шамшур) провела дослідження вербалізації концепту «любов» у фразеологізмах чен'юй та визначила особливості фразеологізмів чен'юй як культурних феноменів у китайській мові. У своїй роботі вона дослідила номени-

вербалізатори, що позначають концепт «любов» в китайській мові, його втілення в філософсько-релігійних та художніх текстах (Андрієць, 2014).

С. В. Цимбал досліджує фразеологічні вирази чен'юй в сучасній китайській мові з використанням принципів теорії концептуальної метафори Дж. Лакоффа і М. Джонсона. Вона визначає метафоричну реалізацію концептів простір (空间), час (时间) і час-простір (时空), застосовуючи методику реконструкції концептуальних метафор. Для цього вона встановлює репрезентовані у фразеологізмах чен'юй концептуальні референти, тобто концепти, які сприймаються метафорично, а також їхніх концептуальних корелятивів, які використовуються для порівняння (Цимбал, 2018).

У світі також існують дослідження китайської ідіоматики в інших мовах, наприклад, в англійській мові. Наприклад, книга «Chengyu: Chinese Idioms and Their Stories» Джозефа Мерфі (Joseph S. M. Lau) пропонує опис історій та походження понад 1000 ідіоматичних виразів китайської мови для англомовних читачів. (孫其峰/白雪石/黃均著, 1985).

Отже, дослідження фразеології в сучасному мовознавстві має велике значення, оскільки фразеологізми є невід'ємною частиною мови та мають важливу роль у комунікації. Вивчення фразеології допомагає краще зрозуміти культуру, традиції та менталітет народу, а також поглибити знання мови. У сучасному мовознавстві існують різні підходи до класифікації фразеологізмів. Розуміння фразеологічних одиниць є важливим для навчання китайської мови, оскільки вони зустрічаються дуже часто в різних видах мовленнєвої діяльності, від розмовного мовлення до літературних творів. Тому вивчення чен'юй, як і інших фразеологізмів, допомагає краще розуміти китайську мову та культуру.

1.2 Чен'юй як основна складова частина фразеологічної системи китайської мови

Чен'юй – це одна з форм фразеологічних одиниць китайської мови, що складаються з двох або більше слів і мають фіксовану форму та переносне значення. Вони становлять важливу складову фразеологічної системи китайської мови та використовуються у мовленні для вираження конкретної ідеї або концепції. Більшість чен'юй виникли з класичної літератури, китайських казок та історичних розповідей, і мають глибокі культурні конотації та інформацію. Вивчення їх є важливим для розуміння китайської культури та мови, а також для поліпшення мовних навичок в китайському мовленні. Лю Цзянгвен відзначив, що багато китайських чен'юй мають подвійне значення, тому що людям потрібно проникнути за літеральне значення, щоб зрозуміти справжнє значення китайських чен'юй (21).

Згідно з даними китайських лінгвістів, кількість «чен'юїв» в китайській мові становить більше 20 тисяч. Більшість з них можна знайти в історичних джерелах, літературі та традиційних китайських легендах. У китайській культурі чен'юї є виразом культурної спадщини, що не тільки являються мовною одиницею, але й відображають китайську історію, філософію, менталітет та національну ідентичність. Книга «Шицзин», яка була написана китайським істориком Сіма Цяном у II столітті до н.е., є одним з найдавніших джерел, де згадуються чен'юї. В цій книзі описується історія династії Чжоу, і вона вперше згадує фразеологізм (沉冀血漆). Цей вислів описує криваву війну та залишився в історії як символ жорстокості та кровопролиття (Видавничий дім «Гельветика», 2020, с. 466).

Науковців, такі як Чжу Юфен та Лю Шіян, дослідивши чен'юй вважають, що він відіграє важливу роль не лише в культурній спадщині Китаю, але й у розвитку китайської мови та літератури. Він формується шляхом поєднання кількох слів у фразу зі стійким значенням, що відображає певну ідею або концепцію. Такий підхід дозволяє китайській мові виражати складні концепти та ідеї лаконічними та зрозумілими висловами. Наприклад, один з найвідоміших китайських чен'юїв, що складається з двох слів «請 (qǐng)» та «問 (wèn)», дослівно перекладається як

«просити запитати» і використовується в різних контекстах, від ввічливого запрошення на чай до прохання про допомогу або інформацію (Федічев, 2006, с. 85).

У китайській мові існує два типи кількісних трансформацій чен'юй: збільшення та зменшення кількості. Ці зміни виникають через вплив нових суспільних реалій на структуру, при чому нові елементи можуть змінювати старі або навіть вилучатися з фразеологічної одиниці. Наприклад, чен'юй «三人成虎» (sān rén chéng hǔ) означає буквально «три людини роблять тигра». Цей вислів походить з давньої легенди, де люди спостерігали, як тигра збудували з маленьких фрагментів його тіла. Однак, чим більше людей його бачили, тим більше вони були впевнені в тому, що насправді там тигр існує. Таким чином, чен'юй використовують для наголошення того, що якщо багато людей повторюють одне й те ж, то це може бути помилково вважатися за правду.

Крім того, у зв'язку з утворенням Китайської Народної Республіки у 1949 році, з'явилась велика кількість нових чен'юй, які відображали нові життєві реалії. Наприклад, такі чен'юй як 奋发图强 «потужно вириватися вперед», 百家争鸣, 百花齐放 «хай розквітають сто квіток, нехай змагаються сто (філософських) шкіл» (таб.1).

Під час цього процесу відбувалося повне або часткове зменшення вживання архаїчних, які відображали реалії попередніх суспільних формацій, їх ідеологію, звичаї та ієрархічну структуру суспільства. Наприклад, такі чен'юї, як «守分安命» (0/2), «衣锦还乡» (74/104) та «闭月羞花» (12/88) втратили свою актуальність та не відповідають сучасним реаліям Китаю (таб.1). Такі чен'юї, які втратили свою актуальність або вживаються рідко, мають менше значення для сучасного Китаю. Наші дослідження підтверджують статистика дослідника Ма Гофаня про частотність вживання цих чен'юй (Сліпченко, 2011, с. 43).

За дослідженнями, фразеологізми є не тільки ефективним засобом збагачення мовлення в китайській мові, але і важливим елементом розвитку мовного мислення та культури мовлення. Використання чен'юїв у розмовній та писемній мові дозволяє зробити висловлювання більш точним та експресивним. Крім того, використання фразеологізмів сприяє розвитку креативності та вміння висловлювати свої думки

ідеями, які можуть захоплювати та вражати аудиторію. Наприклад, фразеологізм «龙飞凤舞» (літають, як дракон і фенікс) описує танець з граційними та м'якими рухами тіла, та є відмінним прикладом використання фразеологізмів у китайській мові (Федічев, 2006, с. 87).

Вивчення чен'юй відкриває безліч можливостей для розкриття культури та історії Китаю, а також дозволяє отримати більш глибоке розуміння менталітету китайського народу. Крім того, пізнання чен'юй може стати корисним не тільки для вивчення китайської мови, але й для поповнення власного словника та збагачення знань про фразеологізми інших мов. Отже, чен'юй є невід'ємною складовою китайської мови, що відображає культурні, історичні та ментальні особливості китайського народу, і його вивчення може допомогти розширити знання про китайську мову та культуру, а також збагатити свій словниковий запас.

Дослідник М. Кравчук у своїй статті зазначає: «фразеологічні одиниці – явище багатоаспектне, тому зважаючи на різноманітність поглядів щодо визначення цього поняття існують різні типи фразеологізмів» (Кравчук, 2017, с. 214). Класифікація китайських фразеологізмів здійснюється за походженням та стилістичною віднесеністю, а не за структурно-семантичними ознаками. Учений Ма Гофань виділяє такі види фразеологізмів, як ідіоми, прислів'я, фразеологічні сполучення та приказки. Ця класифікація на даний момент є загальноприйнятою та рекомендується для вивчення фразеології студентами та абітурієнтами. Раніше, серед вчених існувала традиція використовувати термін «чен'юй» для позначення всіх видів фразеологізмів, що в перекладі означає «готовий вираз», але цей термін розумівся багатозначно (Ліщенко, 2017, с. 127)

Чен'юй, як і інші фразеологізми, є важливим елементом сучасної китайської мови і активно використовується в усному та писемному мовленні. Це стосується як літературної, так і розмовної мови, а також мовлення засобів масової інформації, політиків, громадських діячів та інших осіб. Крім цього важливе місце займає важливо відзначити, що ієрогліфіка є одним з найважливіших факторів, який впливає на формування лексичних особливостей китайської мови (Пирогов, 2011, с. 361).

Теоретичні засади вивчення чен'юй в сучасній китайській лінгвістиці включають дослідження його фразеологічної структури, лексичних та граматичних особливостей, семантики та стилістики. Для ефективного вивчення чен'юй необхідно звернути увагу на наступні аспекти (Баран, Зимомря, 1999, с. 4):

1. фразеологічна структура: аналіз структури чен'юй, їхніх складових частин, порядку слів та відношень між ними.
2. лексичні особливості: вивчення лексичного складу та значень чен'юй, їхньої стилістичної окраси, місця в системі синонімів та антонімів.
3. граматичні особливості: дослідження граматичних конструкцій та їхньої ролі у структурі чен'юй.
4. семантика: розкриття значення та вживання чен'юй в конкретних контекстах.
5. стилістика: аналіз використання чен'юй у різних стилістичних варіантах мовлення.

Дослідження цих аспектів дозволяє краще зрозуміти роль чен'юй в фразеологічній системі китайської мови, а також використовувати їх в мовленні з виразністю та точністю. Сучасна китайська лінгвістика активно вивчає чен'юй як складову частину фразеологічної системи китайської мови. Дослідження в цій області сприяють розширенню знань про китайську мову та культуру, а також покращенню методик її вивчення як іноземної мови. У вивченні чен'юй важливо звертати увагу на його контекстуальне вживання, оскільки значення фразеологізму може змінюватися залежно від ситуації. Також важливо враховувати соціокультурний контекст, в якому вживається чен'юй, оскільки це може впливати на його сприйняття та інтерпретацію.

Отже, чен'юй не тільки зберігає свою роль у китайській мові та культурі, але й продовжує активно використовуватись у сучасному китайському мовленні, що підкреслює важливість його вивчення та розуміння для студентів китайської мови. Він є важливою складовою фразеологічної системи китайської мови, яка має довгу історію та багату культурну спадщину. Цей фразеологізм включає в себе значення, яке зберігається вже століттями, і є необхідним елементом китайської мови. Чен'юй є важливою складовою фразеологічної системи китайської мови, яка включає в себе

тисячі різноманітних фразеологізмів. Ці фразеологізми забезпечують багатство виразності та варіативності мови.

Висновки до розділу 1

Отже, вивчення чен'юй у сучасній китайській лінгвістиці має велике значення, оскільки ці фразеологізми є невід'ємною частиною китайської мови та мають важливу роль у комунікації. Основні теоретичні засади вивчення чен'юй у китайській лінгвістиці включають класифікацію чен'юй за структурою, за значенням, за джерелом, за вживанням та інші аспекти. Кожен з цих підходів допомагає краще зрозуміти особливості чен'юй та їх використання в китайській мові. Крім того, дослідження чен'юй знаходить своє застосування у лінгвістичному аналізі текстів та перекладі.

Сучасні методи дослідження чен'юй, такі як корпусний аналіз та етнолінгвістичний підхід, дозволяють здійснювати більш глибоке та комплексне дослідження цього феномену. Однак, необхідні подальші дослідження з врахуванням нових методів та підходів, щоб більш повно зрозуміти роль чен'юй у китайській мові та культурі.

Таким чином, вивчення чен'юй є актуальною проблемою в сучасній китайській лінгвістиці, що дозволяє розкрити нові грані китайської фразеології та вивчити багатство мови та культури Китаю.

РОЗДІЛ 2. ФУНКЦІОНАЛЬНО – СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ ЧЕН'ЮЙ В СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

2.1 Функціонування чен'юй у сучасній китайській мові

Фразеологізми є важливою складовою культури будь якої мови, в тому числі і китайської. У сучасній китайській мові фразеологізми відіграють різноманітні функції і мають велике значення для комунікації та вираження певних ідей. Функціонування – це різновид літературної мови, що виступає у певній соціально значній сфері суспільно-мовної практики людей, відображає форми суспільної свідомості, соціальних відносин, види діяльності [20, с. 199]. (Шевченко, 2011, с.199). Фразеологізми є готовими конструкціями, які відображають певний сенс та можуть замінювати довгі описи та пояснення. Вони забезпечують ефективну комунікацію між співрозмовниками, особливо в мовленні на високому рівні. Фразеологізми також використовуються для підкреслення емоційного відтінку мовлення. Вони можуть виражати різні емоції, такі як радість, смуток, здивування та гнів.

«Чен'юй – це традиційна форма словосполучень в китайській мові, що складається з двох або більше ієрогліфів, які використовуються для вираження певного ідеї або концепції. Їх можна перекласти як «комплексні слова», і вони є важливою частиною китайської мови і культури. Функціонування чен'юй базується на знаннях історії, літератури, філософії та культури Китаю. Вони можуть використовуватись для вираження ідей, моральних принципів, філософських концепцій, алегорій, легенд та інших аспектів культури Китаю. Використання чен'юй в мовленні додає експресивності, кольору та глибини до мови (Сліпченко, 2013, с. 99).

Фразеологізми чен'юй використовуються в китайській мові для позначення важливих життєвих принципів та правил поведінки, які вважаються важливими для китайської культури. У сучасній китайській мові чен'юй мають велику важливість і використовуються в різних контекстах. Вони допомагають передати складні ідеї та значення, збагачують мову та підвищують її експресивність, а також є важливим аспектом китайської культури. Фразеологізми мають важливе функціонування у

сучасній китайській мові, вони широко використовуються у мовленні різних сфер життя. Основні функції цих фразеологізмів такі:

Комунікативна функція. Фразеологізми чен'юй допомагають підсилити комунікативний ефект мовлення. Вони роблять мовлення більш емоційним та виразним, додають йому певного колориту. Наприклад, фразеологізм «不可同日而» (bùkě tóngrì ér yǐ), що означає «не можна порівняти з іншими», і часто використовується для підкреслення неповторності, унікальності або винятковості певної речі, події або людини. Цей фразеологізм має великий комунікативний потенціал, оскільки він може додати до мовлення значення та емоційність, підкреслити важливість та неповторність об'єкту обговорення (Давиденко Т., Віротченко, с. 90).

Формування культури мовлення. Чен'юй є важливим елементом китайської мовної культури. Вони використовуються в літературі, мистецтві та повсякденному мовленні, що дозволяє зберігати та передавати культурні традиції Китаю. Чен'юй є важливим елементом китайської мовної культури і виконує різноманітні функції, які сприяють формуванню культури мовлення (Пойнар, 2014, с. 28). Наприклад:

- Розвиток мовних здібностей та творчого мислення: використання фразеологізмів чен'юй змушує людину думати нестандартними шляхами, що розвиває її мовні здібності та творче мислення. Наприклад, 班门弄斧 (bān mén nòng fǔ) – стукати молотком по дверях залізниці – займатися тим, що зовсім не розумієш, перед фахівцями (29).

- Формування вміння використовувати мовні засоби: вивчення та використання фразеологізмів чен'юй допомагає людині удосконалити свої мовні навички та вміння використовувати мовні засоби. Наприклад, 花言巧语 (huā yán qiǎo yǔ) – мовлення, що засноване на цукерках та меду – вимовлять пафосні та гарнозвучні слова, щоб отримати бажане (29).

- Формування мовної культури: знання та використання фразеологізмів чен'юй сприяє формуванню мовної культури, розвитку вмінь спілкування та формуванню

поваги до мови. Наприклад, 一箭双雕 (yī jiàn shuāng diāo) – одним пострілом поранити двох зайців – зробити одну річ і досягти двох цілей (29).

Практичний аспект. Фразеологізми чен'юй використовуються у сучасній китайській мові як практичний підхід до вирішення різноманітних проблем. Вони можуть використовуватися для розробки стратегій у бізнесі, управлінні, державному управлінні тощо. Наприклад, фразеологізм «三思而後行» (sān sī ér hòu xíng), що означає «три рази подумай, перш ніж діяти», може бути використаний для радикального зменшення ризику помилки в прийнятті важливих рішень (Шевченко, 2011, с. 201).

Інший приклад – фразеологізм «慎言» (shèn yán), що означає «бути обережним у словах». Він може бути використаний для наголошення необхідності ретельного відбору слів при спілкуванні з іншими, зокрема в ситуаціях, коли потрібно уникнути конфліктів чи зберегти добрі стосунки з оточуючими. Усі ці фразеологізми мають практичне значення та можуть бути використані в різних ситуаціях у повсякденному житті, бізнесі, політиці та інших сферах діяльності. Вони допомагають людям знайти правильне рішення та вибрати правильну поведінку в складних ситуаціях.

Виховна функція. Фразеологізми чен'юй відіграють важливу роль у вихованні молодого покоління. Вони передають важливі моральні цінності та виховують молодь в дусі чесності, праведності та інших позитивних рис характеру. Фразеологізми чен'юй мають важливу виховну функцію в китайській культурі, оскільки вони передають моральні цінності та етичні принципи, вбудовані в традиційну китайську філософію.

Наприклад, такий фразеологізм, як «学而不思则罔，思而不学则殆» – Навчайся, не розмислюючи, стаєш нездатним, розмислюй, не навчаючись, стаєш небезпечним, спонукає до розуміння важливості поєднання навчання та роздумів, а також попереджує про небезпеку навчання без розуміння. Інший приклад – «书到用时方恨少» – Коли виникає потреба в книгах, ви жалкуєте про те, що їх мало, який наголошує на важливості постійного навчання та розвитку. Такі фразеологізми чен'юй не тільки надають мові краси та експресивності, але і допомагають формувати правильні

моральні та етичні принципи в людей, що відіграє важливу роль в їх вихованні (Пойнар, 2014, с. 28).

Історичний аспект. Фразеологізми чен'юй мають глибокі історичні корені та пов'язані з культурою та традиціями Китаю. Вони використовуються для передачі історичних подій та вірувань, що зберігаються в китайській культурі. Багато з цих фразеологізмів створені відомими давньокитайськими філософами та мислителями, такими як Конфуцій та Лаоцзи. Вони відображають важливі моральні цінності та вчення, які відіграли важливу роль у формуванні китайської культури та суспільства. Наприклад, 从鸦片战争到中国共产党成立, 从中国共产党成立到现在, 中国经历了截然不同的两个八十年 (Cóng yāpiàn zhànzhēng dào zhōngguó gòngchǎndǎng chénglì, cóng zhōngguó gòngchǎndǎng chénglì dào xiànzài, zhōngguó jīnglìle jìerán bùtóng de liǎng gè bāshí nián) – З часів Опіумних війн до самого створення комуністичної партії Китаю, з моменту створення КПК і до сьогоднішнього дня Китай пройшов два принципово різних періоди, кожен тривалістю по вісімдесят років (Сліпченко, 2013, с. 102).

Наприклад, фразеологізм «千里之堤毀于蚁穴» (qiān lǐ zhī dī huǐ yú yǐ xué), що означає «тисяча миль дамби руйнується через мурашині нори», походить з творів філософа Лі Шіміна з династії Тан, та використовується для підкреслення важливості ретельності та уважності в дрібних деталях. Ці фразеологізми є не тільки важливими елементами китайської мови, але й відображають глибокі історичні корені та культурну спадщину Китаю. Вони є не тільки засобом вираження думок та ідей, але й спадщиною, яка передається з покоління в покоління і відіграє важливу роль у формуванні національного світогляду (Остапчук, 2013, с. 120).

Політична функція. У китайській політиці фразеологізми чен'юй використовуються для підкреслення важливості праведної поведінки та гідності у лідерах країни. Наприклад, в політичному дискурсі часто зустрічаються такі слова: «...把社会效益放在首位。(Bǎ shèhuì xiàoyì fàng zài shǒuwèi) – ...*треба поставити інтереси суспільства на перше місце*» (27).

Функція вираження ідентичності та національної свідомості. Фразеологізми чен'юй грають важливу роль у вираженні китайської ідентичності та національної свідомості. Вони є частиною культурного спадкування і передають цінності, традиції та духовність народу. Наприклад, фразеологізм «四海为家» (sì hǎi wéi jiā) означає «весь світ – мій дім» і відображає уявлення китайців про світ як єдине ціле, що пов'язує всіх людей. Також, фразеологізми чен'юй використовуються для підтримки китайської національної свідомості. Наприклад, фразеологізм «中华民族伟大复兴» (zhōnghuá mínzú wěidà fùxīng) відображає ідею про відродження великої китайської нації та її культури (28). Він широко використовується в політичних та культурних контекстах для підтримки національного єднання та розвитку Китаю.

У сучасній китайській мові фразеологізми чен'юй є невід'ємною складовою мовлення та культури. Вони не тільки допомагають висловити певний емоційний стан, але й передають важливі моральні цінності та ідеали, що дозволяє зберегти національну культуру та сприяє вихованню молодого покоління в дусі чесності, праведності та інших позитивних рис характеру.

Отже, функції чен'юй, такі як створення образів, вираження емоцій, забезпечення точності та економії мовлення, підсилення певних ідей, виконання соціальних функцій, є важливими для сучасної китайської мови та її спільноти. Вони сприяють збереженню традицій та культурних цінностей, а також дозволяють мовцям виразно та ефективно спілкуватися, передавати свої думки та почуття, а також підкреслювати свій соціальний статус.

Чен'юй також забезпечує зв'язок між поколіннями та відтворює історичні та культурні звичаї китайського народу. Він залишається живим елементом сучасної китайської мови та мовної культури, і його значення не зменшується з часом. Тому, вивчення чен'юй є важливим завданням для всіх, хто бажає знати китайську мову та культуру краще, і зберегти спадщину наступним поколінням.

2.2 Стилiстичнi особливостi чен'юй в сучаснiй китайськiй мовi

Стилiстика в сучаснiй китайськiй мовi дуже рiзноманiтна i складна, оскiльки мова має довгу iсторiю i складну систему писемностi. Стилiстика включає в себе використання слiв, граматики, фразеологiї, порядку слiв, тонування та iнших аспектiв мови, якi впливають на виразнiсть i зрозумiлiсть мовлення. Стилiстика в сучаснiй китайськiй мовi вiдображає рiзноманiтнi аспекти вживання мови в рiзних контекстах i комунiкацiях.

У своїй працi «Практична стилiстика сучасноi китайськoї мови», сучасний китайський мовознавець Ван Беньхуа (王本华) зазначив, що в китайськiй лiнгвiстичнiй традицiї термiн «стилiстика» використовується для позначення галузи мовознавства, яка вивчає стилiстичнi прийоми та засоби для побудови текстiв з метою адекватноi передачі iнформацiї, i вона називається «修辞学». Термiн, який позначає роздiл мовознавства, що вивчає вживання певного мовного матерiалу в залежностi вiд ситуацiї, називається «语体学» (王本华, 2002, с. 10).

Iнший китайський мовознавець Сюй Цiн (徐青), автор працi «Сучасна китайська мова», у роздiлi, що присвячений стилiстицi, зазначив, що поняття «修辞» об'єднує рiзноманiтнi мовнi засоби та прийоми для створення текстiв, i залежно вiд сфери вживання, мети спілкування та iнформацiї, цi засоби об'єднуються у чотири групи під назвою «语言语体» (мовна форма), або скорочено «语体». Автор видiлив чотири основнi групи: «公文语体» –офіційно-дiловий (gongwen yuti), «政论语体» – публіцистичний, «文艺语体» – художнiй та «科学语体» – науковий (徐青, 1997, с. 72).

Вiдповiдно до висловлювання китайськoго лiнгвiста Чжу Юнься, в сучасних мовах нацiонального вжитку можна видiлити три основнi стилi, або 语体: нейтральний, високий (книжний) та низький (розмовний), i чотири основнi типи мовлення (文体): розмовний, науковий, офіційно-дiловий, публіцистичний та художнiй (Zhua Yanxia, 1999, с. 36).

Сучасний «公文语体» (gongwen yuti) – офіційно-діловий стиль, який використовується у офіційних документах, ділових листах, звітах та інших ділових документах. Він «обслуговує суто ділові і надзвичайно важливі сфери людських взаємин: відносини між державною владою і населенням, між країнами, між підприємствами, організаціями, установами, між особистістю і суспільством» (Давиденко, Віротченко, с.90). Наприклад, формальність та точність мовлення чен'юй виражається у реченні: 本次会议旨在加强两国在经济、文化、科技等领域的合作, 共同推进两国关系的发展 (Běn cì huìyì zhǐ zài jiāqiáng liǎng guó zài jīngjì, wénhuà, kējì děng lǐngyù de hézuò, gòngtóng tuījìn liǎng guó guānxì de fā zhǎn) – Ця зустріч має на меті посилення співпраці між двома країнами у сферах економіки, культури, науки та інших галузях, спільне просування розвитку взаємин між країнами. У цьому реченні можна побачити використання точної термінології та офіційних слів, що передає формальний характер офіційно-ділового стилю чен'юй (30).

Стилістичні особливості чен'юй в публіцистичному стилі полягають у використанні високого рівня емоційності та переконливості, а також у вмінні глибоко аналізувати та обґрунтовувати певну проблему. Крім того, щоб «твори публіцистичного стилю могли належним чином впливати на читача, вони мають бути строго логічними та добре аргументованими» (Павленко, с. 91). Наприклад, використання риторичних питань: 一个国家, 一旦缺乏自信, 民众的精神面貌就会大打折扣。那么, 我们现在应该做些什么呢 (Yīgè guójiā, yīdàn quēfá zìxìn, mínzhòng de jīngshén miànmào jiù huì dà dǎzhékòu. Nàme, wǒmen xiànzài yīnggāi zuò xiē shénme ne) – Якщо країна втрачає впевненість, дух народу починає ослаблюватись. Тоді, що ми можемо зробити зараз?. Використання емоційних слів: 他的行为极其卑劣, 是我们社会的败类, 应该受到法律的制裁 (Tā de xíngwéi jíqí bēiliè, shì wǒmen shèhuì de bài lèi, yīnggāi shòudào fǎlǜ de zhìcái) – Його поведінка дуже погана і він є представником нашого суспільства, який повинен бути покараний за законом (30).

Стилістичні особливості чен'юй в художньому стилі, полягають у використанні багатой образності, виразності та експресивності. Наприклад, використання метафор:

他就像一朵在寒冷的冬天开放的鲜花，给人们带来了希望和温暖 (Tā jiù xiàng yī duǒ zài hánlěng de dōngtiān kāifàng de xiānhuā, jǐ rénmen dài lái xīwàng hé wēnnuǎn) – Він, ніби квітка, що цвіте в холодну зиму, приніс надію та тепло людям. У цьому реченні використано метафору «квітка в зиму», щоб виразити позитивний вплив даної особи на оточуючих (Кулигіна, с. 204). Використання порівнянь: 这座城市就像一首婉转悠扬的诗，美丽而动人 (Zhè zuò chéngshì jiù xiàng yī shǒu wǎn zhuǎn yōu yáng de shī, měilì ér dòngrén) – Це місто, немов поезія зі звучними мелодіями, красиве та привабливе (30). У цьому реченні використано порівняння, щоб показати красу та мелодійність міста. Використання алегорії: 她的心就像一个满是阳光的花园，总是充满着善良和爱 (Tā de xīn jiù xiàng yīgè mǎn shì yángguāng de huāyuán, zǒng shì chōngmǎnzhe shànlíang hé ài) – Її серце, немов сонячний сад, завжди повне добра та любові (30). У цьому реченні використано алегорію «сонячний сад», щоб виразити чистоту та красу внутрішнього світу даної особи.

Науковий стиль, який використовується в наукових дослідженнях та публікаціях, наукових доповідях та інших наукових матеріалах. Стилiстичні особливості чен'юй в науковому стилі, полягають у використанні точної термінології, об'єктивності та логічності викладу. Наприклад, використання логічних аргументів: 通过实验数据分析，我们可以得出结论：在特定的温度、湿度、光照条件下，这种植物的生长最佳 (Tōngguò shíyàn shùjù fēnxī, wǒmen kěyǐ dé chū jiélùn: Zài tèdìng de wēndù, shīdù, guāngzhào tiáojiàn xià, zhè zhǒng zhíwù de shēngzhǎng zuì jiā) – Аналізуючи дані експерименту, ми можемо зробити висновок: при певних умовах температури, вологості та освітлення, ця рослина росте найкраще. У цьому реченні використано логічний аргумент, щоб показати висновок, зроблений на основі наукових даних. Використання точних даних та фактів: 据研究表明，人类 DNA 由约 30 亿个碱基对组成，其中人类基因组中的编码基因约有 2 万个 – Дослідження показують, що ДНК людини складається з близько 3 мільярдів пар нуклеотидів, при цьому в геномі людини приблизно 20 тисяч кодуєчих генів. У цьому реченні використані точні дані та факти, які є характерними для наукового стилю [10, с. 120].

Розмовний стиль в чен'юй (粤语), одній з діалектів китайської мови, відрізняється від стандартного китайського мовлення (普通话) своєю вимовою, лексикою та граматиною. Ось декілька прикладів розмовних виразів та слів, які можуть знадобитися в повсякденному спілкуванні з чен'юй (Остапчук, 2013, с.121).

- 你好吗? – Як справи?
- 唔好意思 –Вибачте.
- 好耐冇见– Давно не бачилися.
- 食咗饭未? – Вже їли?
- 唔该–Дякую.

З чен'юй також відрізняється від стандартного китайського мовлення за наявністю багатьох сленгових виразів, які можуть бути незрозумілими для носіїв стандартного китайського мовлення. Оскільки з чен'юй – діалект, то лексика та вимова можуть відрізнитися в залежності від регіону

Однією з основних стилістичних особливостей використання чен'юй є його виразність. Ці фразеологізми мають сильний емоційний заряд, що дозволяє автору відтворити певний настрій, створити образ або підкреслити емоційність ситуації. Наприклад, у висловлюванні «草木皆兵» (Трава і дерева – всі воїни) можна висловити своє переживання стосовно певної ситуації та намагатися підсилити ці емоції для читача.

Крім того, чен'юй дозволяє автору ефективно використовувати епітети, аналогії та порівняння, що дозволяє підсилити враження від тексту. Наприклад, у висловлюванні «鸡飞狗跳» (Кури літають, собаки стрибають) автор може відобразити жваву картину, що підсилюється за рахунок порівняння з діями курей та собак. Також чен'юй допомагає автору висловлюватися в кількох напрямках одночасно. Наприклад, висловлювання «一鸣惊人» (Один крик – всіх вразив) може відображати як здатність однієї особи звернути на себе увагу, так і здатність цієї особи піднести до рівня високого рівня.

Отже, однією з головних рис чен'юй є висока експресивність та емоційність, що відображається в активному використанні інтонації та міміки. Чен'юй також має багато сленгових виразів та відмінностей від стандартної граматики, що можуть бути незрозумілими для носіїв інших діалектів китайської мови. Крім того, він також має власну лексику, що використовується в побутовому спілкуванні, а також у сферах, які пов'язані з мистецтвом та культурою.

Таким чином, чен'юй є важливим елементом сучасної китайської мови, який дозволяє авторам висловлювати свої думки та переживання ефективніше та виразніше. Використання цих фразеологізмів є одним із способів підвищення стилістичної якості тексту та підсилення емоцій.

Висновки до розділу 2

Отже, фразеологізми чен'юй мають важливу функціональну та стилістичну роль в сучасній китайській мові. Вони виконують функції як засоби передачі інформації, так і засоби вираження емоцій та ставлення говорника до обговорюваної ситуації. Фразеологізми чен'юй є важливими компонентами культурної спадщини Китаю, тому вони є невід'ємною частиною китайської мови та культури.

За своїми стилістичними особливостями, фразеологізми чен'юй можуть бути використані для підсилення емоційного забарвлення висловлювання, створення образних асоціацій, а також для підвищення ефективності комунікації. Однак, варто враховувати, що використання фразеологізмів чен'юй відповідає відповідному рівню мовної компетенції говорника, оскільки неправильне вживання може призвести до неправильного сприйняття змісту висловлювання. Крім того, в контексті сучасної китайської мови, з'являються нові фразеологізми чен'юй, що відображають нові реалії та потреби суспільства.

Отже, фразеологізми чен'юй є важливим елементом сучасної китайської мови, вони мають функціональну та стилістичну роль в комунікації, а їх використання відображає культурну спадщину та рівень мовної компетенції говорника.

ВИСНОВКИ

Отже, фразеологізми є важливою частиною будь якої мови, а також культури та історії народу. У цьому контексті, дослідження функціонально-стилістичних особливостей фразеологізмів чен'юй в сучасній китайській мові є важливим для розуміння культурних та історичних зв'язків Китаю.

Дослідження показують, що фразеологізми чен'юй, які мають корені в традиційній китайській культурі, мають велике значення для сучасної китайської мови. Вони використовуються для вираження різних емоцій та ідей, а також для передачі історичних та культурних традицій. Фразеологізми чен'юй відрізняються від інших фразеологізмів китайської мови своєю незвичайною формою та використанням багатой образності. Вони мають складну структуру та детально передають концепції, пов'язані з китайською культурою.

Дослідження показало, що фразеологізми чен'юй мають важливе значення для вивчення китайської мови та культури, а також для розвитку комунікативних навичок у китайській мові. Вивчення фразеологізмів чен'юй може допомогти студентам збільшити свій словниковий запас та поліпшити навички мовлення, що зрештою допоможе їм краще розуміти культуру та історію Китаю.

На мою думку, можна вважати, що фразеологізми чен'юй мають велике значення для сучасної китайської мови та культури. Вони є важливою частиною китайської мови та допомагають передати складні концепції та ідеї. Вивчення функціонально-стилістичних особливостей фразеологізмів чен'юй в сучасній китайській мові є важливим для поглибленого вивчення китайської мови та культури. Однак, необхідно ретельно вивчати не тільки значення, але й контекст використання цих фразеологізмів для їх правильного застосування. Тому важливо проводити вивчення фразеологізмів чен'юй в контексті китайської культури та історії.

Отже, дослідження функціонально-стилістичних особливостей фразеологізмів чен'юй в сучасній китайській мові є важливим для розуміння культурних та історичних зв'язків Китаю, а також для вивчення китайської мови та культури.

Фразеологізми чен'юю мають велике значення для вираження різних емоцій та ідей, а також для передачі історичних та культурних традицій. При цьому, їх вивчення потребує уважності та ретельного вивчення контексту використання

简评

学期论文考察了成语用语在现代汉语中的功能和文化特征。已经确定，成语对于表达各种情感和思想，以及传承历史文化传统具有重要意义。考察了成语在各种言语风格和言语行为中的主要作用。讨论了 成语短语单位在汉语中的具体使用及其语境。强调研究陈语成语对于研究中国语言和文化以及了解中华文化和历史联系的重要性

这项研究是通过分析包含成语用语的中国语言和文学来源进行的。结果发现，成语用语是汉语中最常见和最重要的元素之一。它们具有广泛的含义，可以在不同的情况下使用。此外，研究表明，成语词组在言语中具有重要功能，特别是有助于表达情感、加强语句的语义负荷，被用于修辞和文学中。成语用语也有其特定的用法，这与中国的文化历史传统有关。

关键词：词组，陈语，功能特征，文体特征，现代汉语，中国文化，文学，修辞，情感。

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрієць М. А. Вербалізація концепту «любов» у китайських фразеологізмах чень'юй: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.04 «Порівняльна типологія та контрастивна лінгвістика». НАН України, Ін-т сходознавства ім. А. Ю. Кримського. Київ, 2014.
2. Баран Я. А., Зимомря М. І. Теоретичні основи фразеології. Ужгород, 1999. 176 с.
3. Бігун Є. О. Лінгвістичні інтерпретації термінів «ідіома» та «фразеологічна одиниця». Збірник наукових праць. ред. Жуковська В. В., Папіжук В. О. Житомир: Вид-во Житомирського державного університету імені Івана Франка, 2017. С. 195 – 197.
4. Давиденко Т., Віротченко С. А. Функціональні стилі китайської та англійської мов: порівняльний аналіз. Питання Сходознавства в Україні. С. 89 – 91
5. Ліщенко В. О. Фразеологізми та особливості їх класифікації. Збірник наукових праць. Ред. Жуковська В. В., Папіжук В. О. Житомир: Видавництво Житомирського державного університету імені Івана Франка, 2017. С. 226 – 230.
6. Кіктенко В. О. Формування національної школи українського китаєзнавства (1991 – початок XXI ст.). Східний світ, 2019, № 4. С. 27–61.
7. Китайська цивілізація: традиції та сучасність: матеріали XIV міжнародної наукової конференції, 5 листопада 2020 р. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 496 с.
8. Кравчук М. В. Фразеологічні одиниці на позначення емоцій та почуттів у публіцистичному дискурсі. Збірник наукових праць. За заг. ред. В. В. Жуковської, В. О. Папіжук. Житомир: Вид-во Житомирського державного університету імені Івана Франка, 2017. С. 213 – 214
9. Кулигіна Н. Семантична структура ченюй та їх місце у фразеологічній системі китайської мови. Серія філологічна. Вип. 45. С. 198–205
10. Остапчук А.Л. Функціональні особливості лексико-семантичної групи дієслів на позначення напрямку руху в писемно-книжкових та літературних стилях сучасної

китайської мови. Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур. Пам'яті академіка Леоніда Булаховського. 2013. Вип. 22. С.118 – 122

11. Павленко К. В, Обихвіст М. С. Використання класифікаторів у публіцистичному стилі китайської мови. Питання Сходознавства в Україні. С. 91 – 93

12. Пирогов В. Джерела формування японських паремій: типолого-культурологічний аналіз. Вісник Львівського університету. Серія філологічна. 2011. Випуск 54. С. 358 –368.

13. Пойнар Л. М. Вербалізація ключових морально-етичних концептів конфуціанства у китайських фразеологізмах чен'юй: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.13. НАН України, Ін-т сходознавства ім. А. Ю. Кримського. Київ, 2014

14. Пойнар Л. М. Семантичний простір фразеології як джерело інтерпретації концепту «істинний шлях» у картині світу китайського етносу. *Studia Linguistica*. Випуск 6. 2012. С. 125 – 131.

15. Секіна Н. Д. Класифікація фразеологізмів китайської мови. Питання Сходознавства в Україні. Харків. 2019. С. 96 – 98

16. Сліпченко О. Діахронічні дослідження особливої фразеологічної одиниці китайської мови – чен'юй. Східні мови та літератури. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка №17.2011 С. 41 – 44

17. Сліпченко О. Фразеологічна одиниця чен'юй у функціональних стилях китайської мови. Мовні і концептуальні картини світу. 2013. Вип. 43(4). С.97 – 109

18. Федічев О. Є. «Чен'юй» як найпоширеніший вид фразеологізмів у китайській мові. Українська орієнталістика: збірник наукових праць. 2006. Вип. 1. С. 84 – 90.

19. Цимбал С. В. Вербалізація концептів простір (空间) і час (时间) у сучасній китайській мові (на матеріалі фразеологізмів чен'юй): автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.13. Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2018.

20. Шевченко О. Поняття стилю в сучасному китайському мовленні: на матеріалі ділових паперів. Вісник Львівського університету. Серія філологічна. 2011. Випуск 54. С. 196 – 202

21. Language and Linguistics, Volume 22, Issue 4, Sept 2021, p. 558 – 592: веб – сайт URL: <https://www.jbe-platform.com/content/journals/10.1075/lali.00091.liu> (дата звернення: 4.02.2023).
22. 孫其峰/白雪石/黃均著•商務印書館出版 (January 1, 1985) 185 pages
23. Zhua Yanxia. Business communication in China. New York 1999.
24. 王本华 / 实用现代汉语修辞。 – 北京: 知识出版社, 2002.
25. 徐青 / 现代汉语。 – 修订版。 – 上海: 华东师范大学出版社, 1997.
26. 马国凡 成语//熟语丛书。 – 呼和浩特: 内蒙古人民出版社, 1978。 – 343 页.
27. 东北新闻网: 把社会效益放在首位–四论推进辽宁文化强省建设: веб – сайт URL: <http://liaoning.nen.com.cn/liaoning/312/3567312.shtml> (дата звернення: 10.02.2023).
28. 现代/ 古代汉语料 库。 Корпус одномовних словників китайською мовою: веб – сайт URL: http://ccl.pku.edu.cn/YuLiao_Contents.Asp (дата звернення: 16.02.2023).
29. 成语点击排行。 Словник чен'юй. веб – сайт URL: <http://chengyu.itlearner.com> (дата звернення: 10.02.2023).
30. 300 Tang Poems: веб – сайт URL: <file:///C:/Users/admin/Downloads/TangPoems.pdf> (дата звернення: 10.02.2023).

ДОДАТКИ

Додаток А

№	Чен'юй	Кількість уживань за корпусом сучасної китайської мови	Кількість уживань за корпусом вен'янь	Всього
1	捕风捉影	148	73	221
2	鲁鱼亥豕	4	2	6
3	乌焉成马	0	3	3
4	吹毛求疵	162	59	221
5	洗垢索瘢	0	1	1
6	高谈阔论	278	84	362
7	高视阔步	39	14	53
8	高谈大谈	0	1	1
9	袒裼裸裎	1	21	22
10	跋前踖后	0	1	1
11	高谈大谈	0	1	1
12	洗垢索瘢	0	1	1
13	赤身露体	89	57	146
14	进退维谷	134	76	210
15	系风捉影	0	0	0
16	惊弓之鸟	94	49	143
17	伤弓之鸟	0	20	20
18	人有十等	4	14	18
19	九儒十丐	6	4	10
20	礼不下庶人	8	13	21

21	男尊女卑	99	5	104
22	夫倡妇随	0	3	3
23	三从四德	42	43	85
24	明哲保身	98	52	150
25	揠苗助长	20	0	20
26	拔苗助长	69	0	0
27	目不识丁	101	71	172
28	逃之夭夭	286	33	319
29	似是而非	308	92	400
30	深沟高垒	11	211	222
31	东之高阁	205	17	222
32	声东击西	93	48	141
33	草木皆兵	53	31	84
34	八公山上	7	6	13
35	大势所趋	498	7	505
36	无敌于天下	20	46	66
37	源源不绝	83	13	96
38	不遗余力	655	133	788
39	予则立，不予则废	0	0	0
40	兵不厌诈	34	30	64
41	一叶障目，不见泰山	7	0	7
42	相反相成	73	8	81
43	失道寡助	27	2	29
44	自以为是	556	64	620
45	南其辕，北其辙	0	0	0
46	犬牙相错	0	32	32
47	半途而废	249	52	301
48	又红又专	75	0	75
49	见缝插针	134	0	134
50	争分夺秒	230	0	230
51	多快好省	75	0	75
52	百家争鸣，百花齐放	6	0	6
53	一穷二白	87	0	87
54	奋发图强	332	0	332
55	守分安命	0	2	2
56	冰肌玉骨	14	54	68
57	沉鱼落雁	18	78	96
58	闭月羞花	12	88	100
59	三姑六婆	13	17	30
60	衣锦还乡	74	104	178
61	指腹为婚	12	16	28
62	歃血为盟	19	59	78
63	鸟为食亡	10	5	15
65	鹰瞵鹗视	0	3	3
66	进退维谷	134	76	210
67	高眠大谈	0	1	1
68	鲁鱼亥豕	4	2	6
69	乌焉成马	0	3	3
70	吹毛求疵	162	59	221
71	洗垢索瘢	0	1	1
72	高视阔步	39	14	53
73	进退两难	278	247	525
74	腾目虎吻	0	4	4
75	跋前踖后	0	1	1
76	赤身露体	89	57	146
77	饭糠茹草	0	4	4

Таб. 1. Частотність вживання архаїчних чен'юй